

Webinar

Brede Basiszorg en Verhoogde Zorg

Woensdag 2 oktober 2024

Welkom!

2/10/2024

Leerpunt.be

Agenda

1. **Wat is Leerpunt?**
2. **Brede basiszorg en verhoogde zorg**
3. **Financiering “Brede basiszorg/verhoogde zorg”**
 - **Begeleidingsprojecten**
 - **Onderzoeksoopdrachten**
4. **Vragen**

1. Leerpunt = ?

- Onafhankelijk kenniscentrum
- Kennisbasis ontwikkelen
- Klaspraktijk ondersteunen
- Kennis communiceren, verspreiden en valoriseren
- Gebruik van kennis ondersteunen en stimuleren
- Co-creatie

Wie is Leerpunt?

Pedro
De Bruyckere

Algemeen
directeur

pedro.debruyckere
@leerpunt.be

Isabelle
Janssens

Operationeel
directeur

isabelle.janssens
@leerpunt.be

Wie is Leerpunt?

Elke
De Pourcq

Communicatie-
verantwoordelijke

elke.depourcq
@leerpunt.be

Astrid
Dhaenens

Financieel
coördinator

astrid.dhaenens
@leerpunt.be

Eva
Bruneel

Administratief
medewerker

eva.bruneel
@leerpunt.be

Wie is Leerpunt?

Katrijn
De Groot

Beleids-
ondersteuner
Geb.Com.
katrijn.degroot
@leerpunt.be

Emmelien
Merchie

Wetenschappelijk
medewerker
Wet.Com.
emmelien.merchie
@leerpunt.be

Joke
Boeckx

Projectmedewerker
Brede basiszorg en
verhoogde zorg
joke.boeckx
@leerpunt.be

Dorien
Jansen

Wetenschappelijk
medewerker
dorien.jansen
@leerpunt.be

Organogram Leerpunt

Eerste doelpubliek

- Leerkrachten focus kleuter, basis, secundair
- Directieteams
- Ondersteuners
- CLB-medewerkers
- Pedagogische begeleiders en schoolontwikkelaars
- Lerarenopleiders

Kennisbasis ontwikkelen

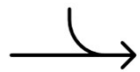
Toolkit

Welke klas- of schoolpraktijken hebben een + effect op leerprestaties?

- hoe effectief?
- welke kost?
- hoe betrouwbaar?

Leidraden

Praktische gids om bepaalde interventies op de klasvloer toe te passen

Ondersteunende materialen

- (Wetenschappelijke) literatuur
- Valorisatieproducten uit onderzoek
- Praktijkverhalen

Evidence-informed leren & lesgeven

Leerpunt brengt een samenvatting van wetenschappelijk onderzoek over klaspraktijk, aangevuld met relevant Vlaams onderzoek en praktijkvoorbeelden uit onze scholen. Het kenniscentrum stimuleert een *evidence-informed* aanpak in het onderwijs om het leren van de leerlingen te versterken. Onderzoek en praktijk gaan hierbij hand in hand.

Toolkits

Welke klas- of schoolpraktijk heeft een positief effect op leerprestaties, tegen welke kost en hoe betrouwbaar zijn die resultaten? Internationaal wetenschappelijk onderzoek hierover wordt samengevat in twee toolkits, ontwikkeld door de Britse organisatie 'The Education Endowment Foundation' (EEF).

[Toolkit 'Leren en lesgeven'](#) →

[Toolkit 'Ontwikkeling bij kleuters'](#) →

Leidraden

Leerpunt zal leidraden laten ontwikkelen om leerkrachten concrete handvaten te bieden om met een bepaalde aanpak aan de slag te gaan. Een leidraad wordt ontwikkeld in samenwerking met het onderwijsveld. Onderzoeksrapporten worden opgesteld na onderzoek over onderwerpen waarover het Vlaamse onderwijs richtlijnen kan gebruiken, maar nog niet (voldoende) onderzocht zijn.

[Naar de leidraden](#) →

Vraagpunt

Leerpunt is er voor de leerkrachten. Heb jij een vraag, probleem of situatie die je wil voorleggen? Laat het ons weten en vul het formulier in. Deze vragen kunnen bijdragen aan de lijst van thema's die Leerpunt zal laten onderzoeken.

[Stel je vraag](#) →

Beginnende gecijferdheid stimuleren

Zeer groot effect tegen zeer lage kosten, op basis van beperkte evidentie.

Beginnende geletterdheid stimuleren

Middelgroot effect tegen zeer lage kosten, op basis van sterke evidentie.

Inzetten op communicatie en taal

Zeer groot effect tegen zeer lage kosten op basis van redelijk sterke evidentie.

7

Wat is het?

Beginnende gecijferdheid stimuleren omvat de ontwikkeling van getalbegrip en het vergroten van de kennis van en inzicht in wiskundige begrippen bij kleuters. Dit kan gestructureerd aangepakt worden, via methodes die bijvoorbeeld getalbegrip ontwikkelen, zodat de kleuters hoeveelheden en aantallen leren begrijpen.

Een meer informele aanpak is ook mogelijk, bijvoorbeeld wiskundespellen, inclusief computergames of spelletjes waarin wordt geteld of andere rekentaal wordt gebruikt.

Belangrijke bevindingen

- Beginnende gecijferdheid stimuleren, levert zo'n 7 maanden leerwinst op.
- Het stimuleren van beginnende gecijferdheid en wiskundige kennis op jonge leeftijd kan ook een belangrijk positief effect hebben op het wiskundig leren.
- Doelgericht beginnende gecijferdheid aanpakken, kan kinderen uit kansengroepen helpen om eventuele leervertraging te overbruggen voor ze starten in het lager onderwijs.
- Het is vooral belangrijk om wiskunde in de volle breedte te onderwijzen. Het effect is kleiner wanneer een aanpak alleen is gericht op getalbewerkingen of wanneer werken aan beginnende gecijferdheid alleen maar als extra activiteit wordt aangeboden voor leerlingen die er klaar voor zouden zijn.
- Professionele ontwikkeling van kleuterleerkrachten zou bij uitstek belangrijk kunnen zijn bij stimuleren van beginnende gecijferdheid. Hun kennis van rekenen, de didactische vertaling en het verloop van de ontwikkeling van beginnende gecijferdheid bij kleuters, ondersteunt namelijk die ontwikkeling van beginnende gecijferdheid.

Hoe effectief is deze aanpak?

Gemiddeld heeft beginnende gecijferdheid stimuleren een positief effect van ongeveer zeven maanden leerwinst. De resultaten van de verschillende methodes variëren enigszins, wat erop wijst dat de keuze voor een aanpak en de manier waarop dit wordt toegepast van belang zijn.

Inzetten op beginnende gecijferdheid heeft een groter effect wanneer:

Toolkits

Welke klas- of schoolpraktijk heeft een positief effect op leerprestaties, tegen welke kost en hoe betrouwbaar zijn die resultaten? Internationaal wetenschappelijk onderzoek hierover wordt samengevat in twee toolkits, ontwikkeld door de Britse organisatie 'The Education Endowment Foundation' (EEF).

Toolkit 'Leren en lesgeven' →

Toolkit 'Ontwikkeling bij kleuters' →

Leidraden & onderzoeksrapporten

Leidraden zijn praktische gidsen voor de toepassing van bepaalde interventies op de klasvloer. Ze bieden leerkrachten ideeën, tips & tricks om aan de slag te gaan en de onderwijskwaliteit te verbeteren. Elke leidraad komt tot stand in nauwe samenwerking met het hele onderwijsveld. Leerpunt zal onderzoek uitbesteden wanneer blijkt dat er nog niet genoeg onderzoek bestaat om leidraden te ontwikkelen. Die bevindingen worden gebundeld in een onderzoeksrapport.

De beschrijving van de gevraagde studie en termijn vind je op de pagina 'Oproepen'.

[Naar de oproepen](#)

Leidraden

Leerpunt zal leidraden laten ontwikkelen om leerkrachten concrete handvaten te bieden om met een bepaalde aanpak aan de slag te gaan. Een leidraad wordt ontwikkeld in samenwerking met het onderwijsveld. Onderzoeksrapporten worden opgesteld na onderzoek over onderwerpen waarover het Vlaamse onderwijs richtlijnen kan gebruiken, maar nog niet (voldoende) onderzocht zijn.

[Naar de leidraden](#)

Evidence-informed werken: hoe & wat?

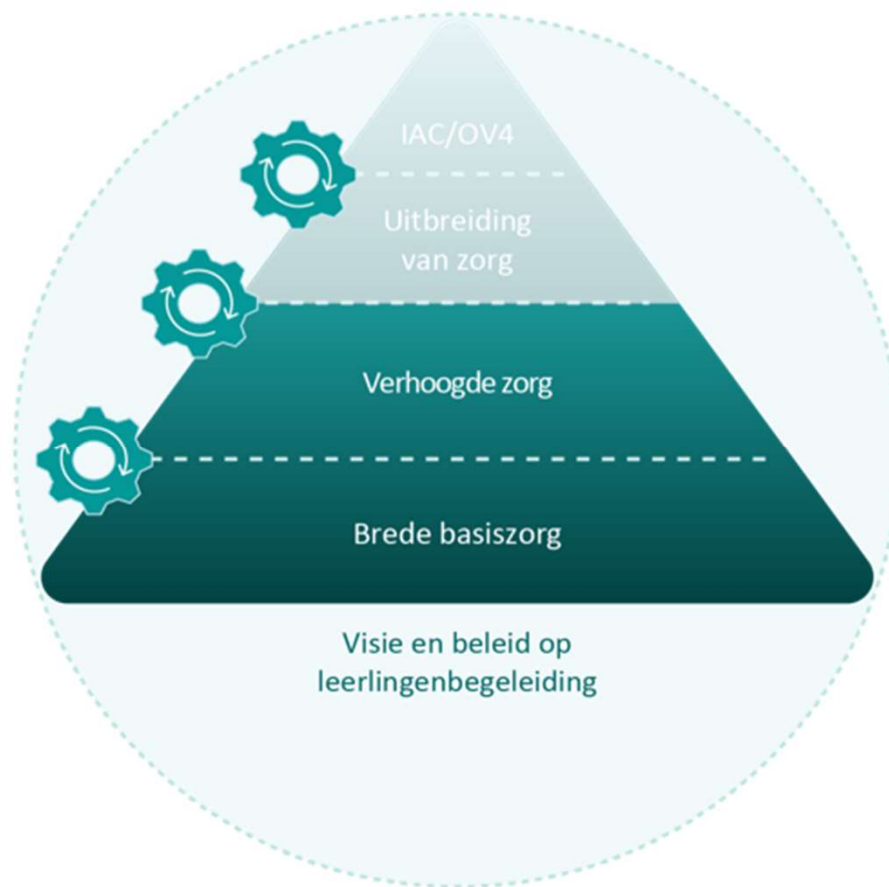
1. Identificeer onderwijsbehoefte leerling of ondersteuningsbehoefte of kennisnood bij onderwijs-professionals of het team
2. Stel het didactisch handelen in vraag en verander dit handelen op basis van verschillende evidentiebronnen
3. Ontwikkelen of toepassen van een onderzoekende en reflectieve houding door kritisch te zijn over bronnen en betrouwbare meet- en evaluatie-instrumenten te gebruiken
4. Cyclus van reflectie en evaluatie van succesfactoren, belemmerende factoren en groeikansen van evidence-informed werken
5. Professionele en gedeelde leercultuur op school
6. Ondersteuning evidence-informed werken door beleid op school
7. Visie rond evidence-informed werken gedragen door het hele team
8. Vrijmaken tijd, ruimte en middelen om evidence-informed te werken
9. Verbindingen leggen

Intensief samenwerken

- Partners in het veld
- NRO, EEF, OESO, EEN,...

2. Brede basiszorg en verhoogde zorg

Brede basiszorg en verhoogde zorg

Kernopdracht

- Versterken van de brede basiszorg en verhoogde zorg.
 - Het reduceren van leerachterstanden van alle lerenden, in het bijzonder van leerlingen in kwetsbare posities is een belangrijk speerpunt.
- De basiszorg in de scholen moet verder uitgewerkt worden met een duidelijke gerichtheid op het creëren van leerwinst.
- Doel: inzetten op evidence-informed werken in klas, versterken van leraren(teams) in didactisch handelen met oog op reduceren van leerachterstanden

Brede basiszorg en verhoogde zorg

Vanaf 1 september 2023

- Nieuwe decreet leersteun + bijbehorende nieuwe leersteunmodel in werking
- Streeft naar kwaliteitsvol onderwijs voor alle leerlingen
- Werkbaar voor de leraar
- Kansen optimale ontwikkeling met een maximale leerwinst
- Versterkte leerlingenbegeleiding in het gewoon onderwijs
- Stevige basis van brede basiszorg en verhoogde zorg om leersteun te bouwen
- Alle leraren beschikken over de nodige competenties

Brede basiszorg en verhoogde zorg

Commissie Struyf

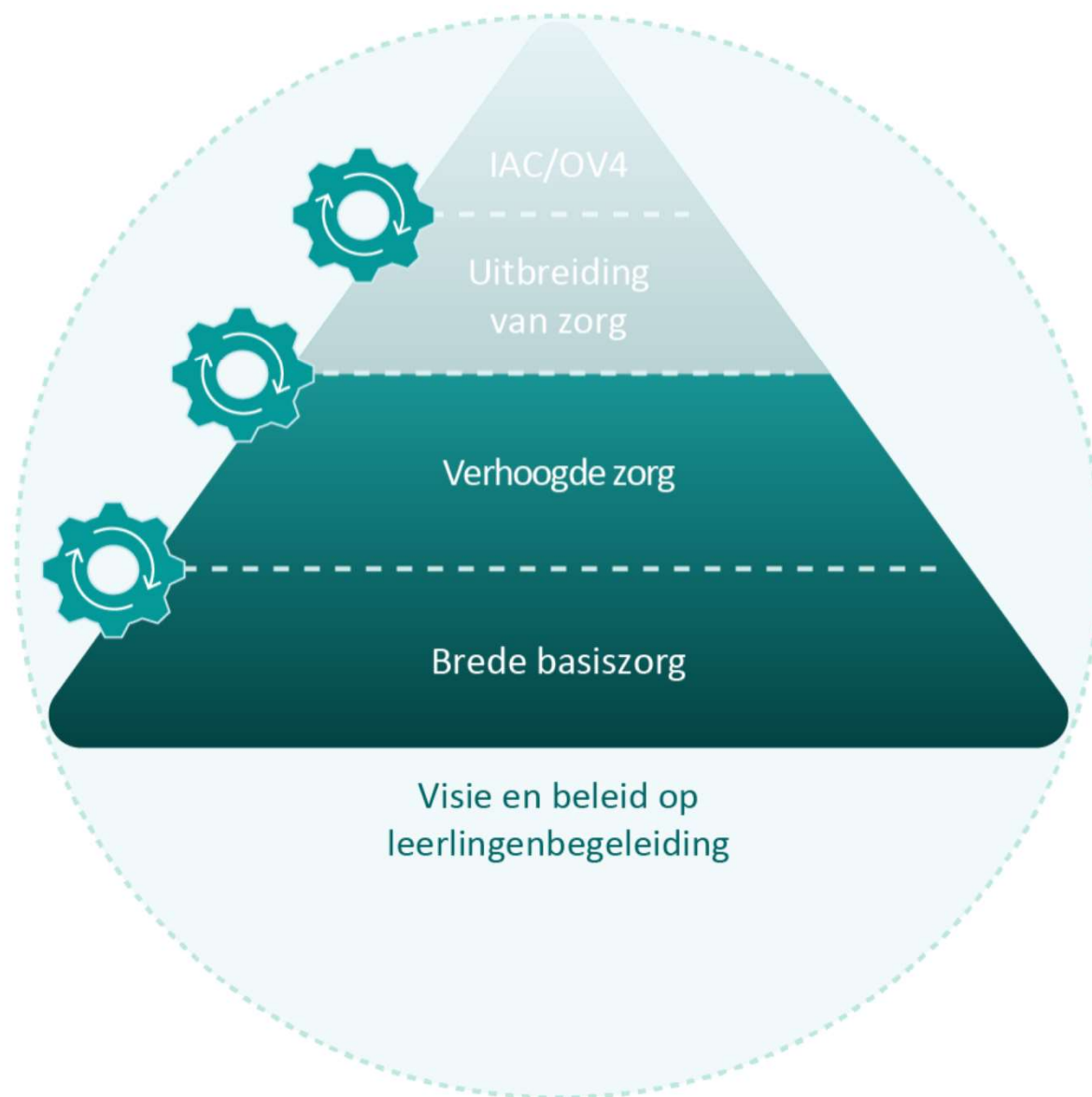
- Onafhankelijke commissie van experts en academici
- Evaluatie voorgaand ondersteuningsmodel
- Sterkere inzet op brede basiszorg en verhoogde zorg
- Ondersteuningsnetwerken: ondersteuning slechts efficiënt als deze basis goed zit

Het welslagen van een decreet over leersteun staat of valt met de manier waarop deze zorg vorm krijgt.

Brede basiszorg en verhoogde zorg

Zorgcontinuüm Fase 0 de brede basiszorg
Met een **krachtige leeromgeving** stimuleert de school de ontwikkeling van alle leerlingen. Ze volgt elke leerling goed op, helpt de impact van risicofactoren te verminderen en versterkt beschermende factoren. Doorheen de verhoogde (leer)zorg
OF

Fase 1 doet de school aanpassingen die ervoor zorgen dat een leerling het gemeenschappelijk curriculum kan blijven volgen. Bijvoorbeeld: remediëren, differentiëren, compenseren of dispensereren.

Partners

Zorg versterken en samen een solide kennisbasis aanbieden aan het veld

- Scholen
- Begeleidende diensten: o.a. pedagogisch begeleidingsdiensten, schoolontwikkelaars
- CLB's, Prodia
- Leersteuncentra
- Lerarenopleidingen
- VLIR en VLHORA, onderzoeksinstituten
- ...

Financiering BBZ en VZ

- Begeleidingsprojecten (projectfinanciering)
- Onderzoeks- en ontwikkelingsopdrachten (overheidsopdrachten)

Opleveringen 00 '24-'25

- Onderzoeksrapport: Hiaten in de kennisbasis BBZ/VZ

Febr '25

- Onderzoeksrapport: Effectiviteit van begeleidingsprojecten BBZ/VZ

Dec '25

Lopende FP '24-'25

- Begeleidingsprojecten BBZ/VZ
lopen tot eind aug '25

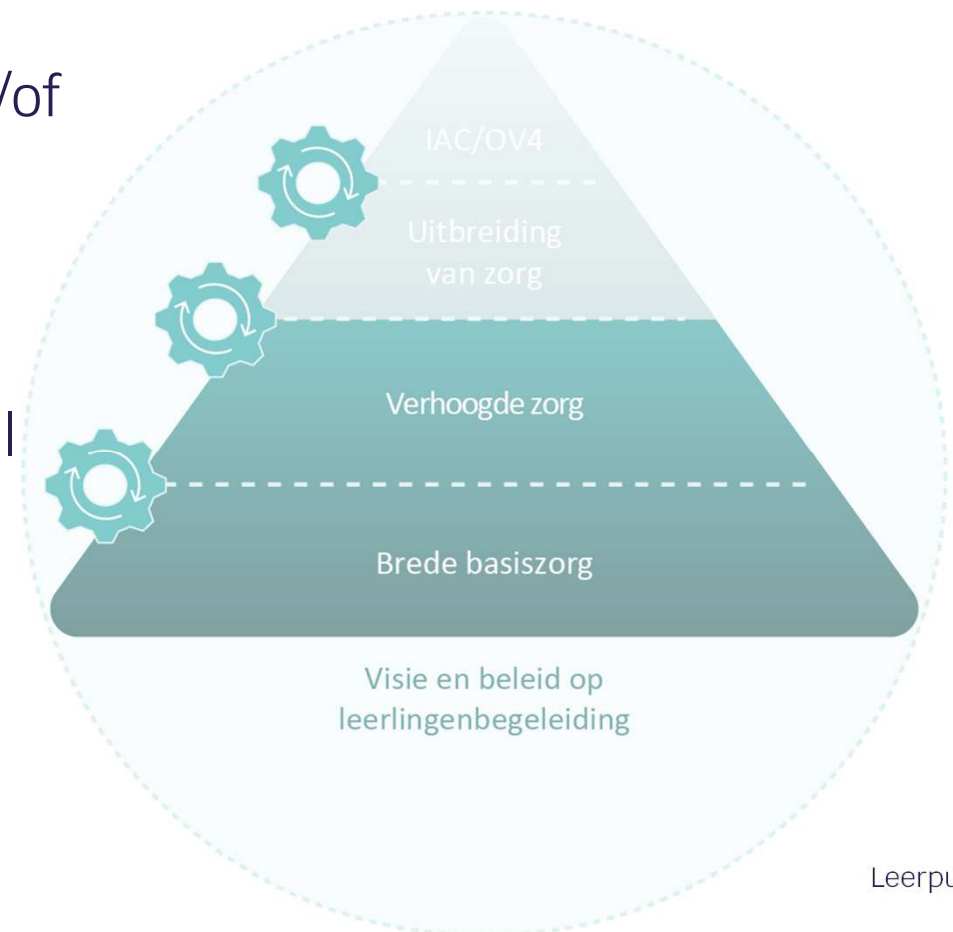
Aankomend '24-'25

- Verlengingen begeleidingsprojecten BBZ/VZ '25-'26
- Oproep tweede ronde begeleidingsprojecten BBZ/VZ

voorjaar '25

Begeleidingsprojecten BBZ en VZ

- DOEL: Versterking brede basiszorg en/of verhoogde zorg
- 8 lopende projecten 2024-2025
- Link met toolkit en bestaand materiaal E.E.F en N.R.O.
- >100 scholen betrokken in 1e fase

VITAMINE T²

DEELNEMENDE SCHOLEN

KU LEUVEN

CTO

CENTRUM VOOR TAAL & ONDERWIJS

**Schoor
MAKERS**

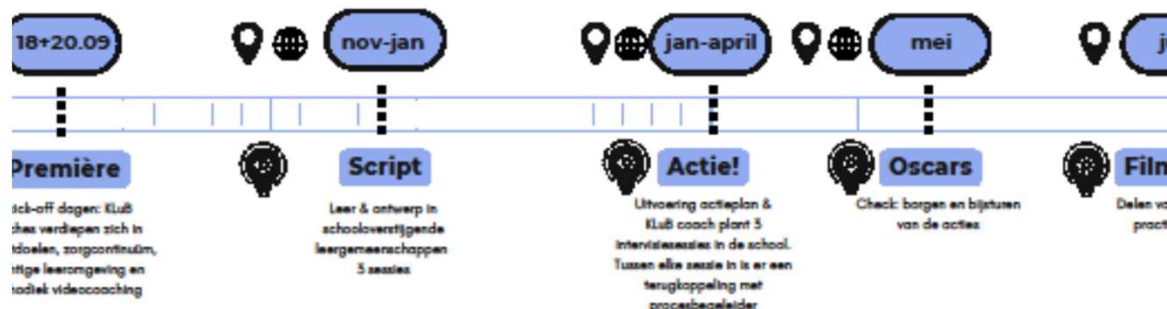
20
basisscholen
in eerste
fase

Effectieve taalpraktijken:

- kwaliteitsvolle interacties (KO)
- Versterken van leescompetenties (LO)

VideoKLUB

Stap voor stap

Voor brede basiszorg: implementatie van zes evidence-informed praktijken tot op de klasvloer: effectieve feedback, differentiatie, hoge verwachtingen, klasmanagement, groei naar zelfstandigheid bevorderen en taalgericht vakonderwijs.

Voor verhoogde zorg: implementatie op de klasvloer van het thema doelgerichte differentiatie als redelijke aanpassing voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften.

31
secundaire
scholen in
eerste fase

Verkennen van specifieke schoolcontext en onderzoeksvraag. BSA scan en focus bepalen

niveau videoKLUB coach

Leercollectief basis verhoogd

artevelde
hogeschool

Odisee
DE CO-HOGESCHOOL

hogeschool
VIVES

45 scholen
in eerste
fase

- effectieve differentiatie en/of redicodi's taal
- effectieve differentiatie en/of redicodi's STEM
- preventie en redicodi's van gedrag en emotie

Spelkracht

10
kleuterscholen
in eerste fase

De focus van de spelbegeleiding ligt op:

- het stimuleren van taal-denken,
- zelfregulatie en executieve functies
- samenspel en rollenspel

BRU-taal

12
basisscholen
in eerste
fase

Taalleren:
effectieve taaldidactiek en taalremediëring

howest
hogeschool

6
basisscholen
in eerste
fase

Leren van expertvideo's

zelfregulerend leren, didactische praktijken die ingezet worden om leerprestaties binnen talen en wiskunde te versterken.

Modelscholen als kennishubs voor basiszorg

Expertise
Centrum
Onderwijs
en Leren

8
basisscholen
in eerste
fase

Versterken van effectieve didactiek, evidence informed werken en installeren van professionele leercultuur in schoolteams

SAMEN HOGE SPRONGEN MAKEN

Deelnemende scholen

KU LEUVEN

CTO

Virgo+,
Vilvoorde

VTI,
Leuven

DAGELIJKS
leren

CENTRUM VOOR TAAL & ONDERWIJS

GO!
Talentenschool,
Turnhout

Sint-Michiel,
Leopoldsburg

KOsh1,
Herentals

GO! Technisch
atheneum,
Kapellen

20
secundaire
scholen in
eerste fase

Effectieve taal- en geletterdheidspraktijken

- Strategieën voor begrijpend lezen
- Mondelinge taalvaardigheid en geletterdheid

2/10/2024

Onderzoeksopdrachten BBZ en VZ

- **Effectiviteit van begeleidingsprojecten rond BBZ, VZ**
 - Gunning aan IDEA Strategische Economische Consulting NV
 - Onderzoek wordt verwacht tegen november '25
- **Hiaten in kennisagenda BBZ, VZ**
 - Gunning aan Karel de Grote Hogeschool vzw/Universiteit Antwerpen
 - Onderzoek wordt verwacht tegen februari '25

Nog later, na hiaten-onderzoek

- Ontwikkelingsprojecten, waarbij de hiaten gaandeweg ingevuld/aangevuld worden.

4. Vragen?

Nog dit...

Wil je op de hoogte blijven van onze projecten, ... ?

Schrijf je dan in op onze nieuwsbrief via website link:

www.leerpunt.be/nieuwsbrief of onderstaande QR-code

